

[Wilhelm]

til og med inddragelse af bevillingen. Det må formodes, at regeringen benytter en sådan lejlighed, hvis den for alvor ønsker at gøre noget ved koncessionsforholdet.

Først og fremmest skal forespørgslen imidlertid sikre, at ekspropriationsmuligheden bliver diskuteret seriøst. Vi har direkte lagt op til, at regeringen også kan anføre eventuelle ulemper ved inddragelse af bevillingen. Til gengæld må det fordres, at regeringen på nogenlunde lødig vis redegør for både fordele og sådanne eventuelle ulemper. Det er underlødigt og uden nogen form for argumentation, når man, som statsministeren gjorde det over for en ekspropriationsbejstret socialdemokratisk kongres, bare erklærer, at det er urealistisk. Og det er underlødigt uden mindste form for argumentation at true folk med påstande om kolossale erstatningsbeløb, når denne påstand imødegås af juridiske eksperter, og når den i øvrigt modsiges af regeringens egen påstand om en suveræn beskatningsret.

Det skal understreges, at når forespørgslen taler om fordele og ulemper, omfatter det ikke kun de økonomiske eller statsfinansielle virkninger, men også virkningerne for bl. a. forsyningssikkerheden, miljø- og ressourcebeskyttelsen, beskæftigelsen og betalingsbalancen. Det er således en opsigtsvækkende kendsgerning, at de foreløbig kendte og erkendte energimængder i den danske Nordsø-sokkel, som har en markedsværdi i 1980-priser på omkring 300 mia kr., med de nuværende koncessionsforhold praktisk taget ikke vil spare landet én krone i valuta, medmindre det passer DUC-selskaberne at betale selskabsskat og at investere deres overskud her i landet.

Endnu væsentligere er det, at eneretsbevillingen gør det umuligt at indplacere vore egne energiresourcer i en langsigtet energipolitik, og at dette problem ikke kan klares ved økonomiske indgreb alene. Det klares heller ikke, selv om der opnås en oliekontrakt med DUC, for så længe et kommercielt selskab har en eneretsbevilling, der udløber år 2012, vil det selvfølgelig være motiveret for så vidt muligt at tømme den danske undergrund inden da, dvs. i en takt, som slet ikke svarer til vort eget behov, og som gør det umuligt at bygge en langsigtet energipolitik på vore egne energiresourcer. Dette problem klares ikke ved olie- og gaskontrakter,

ved delvise arealafståelser eller ved opfindsomme særskatter; det klares kun ved tilbagekaldelse af bevillingen.

Det vil være en katastrofe, som vil overstige alle tidligere begåede dumheder både i 1962, i 1971, i 1976 og i 1979, hvis regeringen nu indgår en olieaftale, der i princip svarer til den tidligere gasaftale, og derved reelt forhindrer det dybtgående indgreb, som der i dag er dækning for i befolkningen.

Energiministeren (Poul Nielson):

I statsministerens åbningstale i folketinget blev der anført følgende:

»Regeringen har i det sidste halve års tid ført forhandlinger med bevillingshaverne i DUC. Forholdene har især i de senere år ændret sig så meget i henhold til det eksisterende aftalegrundlag, at hensynet til samfundet kræver en ændring af betingelserne. Flere selskaber skal kunne deltage i efterforskningen og nyttiggørelsen af vore ressourcer ... på grundlag af et moderne koncessionssystem, sådan som vi kender det i vore nabolande omkring Nordsøen. Vor forsyningsmæssige og økonomiske situation kræver, at samfundets interesse på dette område imødekommes.

Forhandlingerne ... sigter også mod at skabe baggrund for en lovgivning om anlæggelsen af en statslig olierørledning fra felterne i Nordsøen.«

Selv om disse forhandlinger stadig pågår og det derfor ikke fra regeringens side skønnes rimeligt at orientere i detaljer om forhandlingerne, kan det oplyses, at forhandlingerne drejer sig om en øgning af efterforskningen og indvindingen af olie og gas på dansk område, herunder ved at der sker en fremskyndelse af den takt, hvori bevillingshaverne opgiver deres eneret til områder, der ikke udnyttes, eller hvorfra der ikke er planlagt indvinding. Endvidere forhandles der om anlæg af en olierørledning og om køberet for staten til en del af den olie, der produceres af A. P. Møller-selskaberne og Shell, Chevron og Texaco på dansk område.

Med en tilstrækkelig arealtilbagelevering vil der på grundlag af et tidssvarende koncessionssystem kunne gives flere selskaber adgang til at deltage i efterforskningen af vore ressourcer end under de gældende aftaler med bevillingshaverne. Regeringen vil